

Tror på økt bruk av forlik, m

Coronakrisen har ført til utsatte rettssaker og lengre køer i domstolene. Det kan føre til flere løsninger utenfor rettssalene og økt bruk av digitale løsninger.

GEORG MATHISEN
jus@finansavisen.no

– Vi ser at veldig mange saker rettsmegles, og vi ser mye større bruk av direkte forhandlinger. Jeg tror vi også kommer til å se en betydelig økning av voldgift fremover, sier Erlend Haaskjold.

Partneren i Arntzen de Besche forteller om klare effekter av coronautsettelsene i domstolene. Ikke bare i form av at flere finner andre måter å løse tvistene på, men også om den samme historien som på arbeidsplasser flest: Nye digitale møteplasser som brukes mye mer.

Møtes i digitale rom

Ved rettsmegling kan man gjennomføre hele meglingen via internett. Dommeren og partene sitter i hver sine rom, og dommeren kan svitsje mellom dem.

– Der du før måtte reise land og strand rundt, kan man nå sitte på hvert sitt kontor, helt fritt for smitte, og gjennomføre en tilnærmet fullverdig rettsmegling, sier Haaskjold.

Men han sier «tilnærmet fullverdig». Partene mister nemlig det å sette seg fysisk ned ved det samme bordet, se hverandre i øynene og prøve å finne en løsning.

Det har kanskje ikke så mye å si i rent kommersielle saker. Men der det er følelser inne i bildet, mener Haaskjold at det hjelper å møtes så mye som mulig for å komme i mål.

Rask beramming

Så er det den fordelene at man nå kan få berammet megling veldig raskt. Det er mye ledig tid i advokatenes kalender som ellers ville gått med til rettsforhandlinger.

– Vi kan få berammet en rettsmegling nesten umiddelbart, og det øker sannsynligheten for å komme frem til en løsning, sier Haaskjold.

Han ser også at direkte forhandlinger brukes mye mer.

– Det er nå mye større vilje til å forsøke å løse saker og tvister ved direkte forhandlinger.

Rettsmeglinger og voldgift

MER VIL SKJE UTENFOR RETTEN:

Advokat og partner Erlend Haaskjold i Arntzen de Besche, tror vi vil se en vekst i bruk av voldgift i Norge, etter som køene blir lengre i domstolene som følge av coronavirusets herjinger.

FOTO: MORTEN BRAKESTAD PHOTOGRAPHY

RAGNAR LINDEFJELD: Dommer Oslo tingrett.

Tar du ut en stevning nå, så er det veldig usikkert når den saken vil kunne gjennomføres, sier Haaskjold.

Han illustrerer det ved at han i desember i fjor kunne sagt hva som sannsynligvis skjer i retten de neste to årene.

– Men nå kan jeg knapt si hva som skjer de neste ukene. For partene er denne usikkerheten uheldig. Mange kan innstille seg på å vente en stund på saken sin. Men når de ikke har noen idé om hvor lang tid det vil ta, blir de mer opptatt av å finne andre løsninger.

Nå strekker partene seg veldig langt for å finne løsninger utenfor domstolene. Haaskjold opplever at advokater er raske til å ta kontakt for å prøve å finne en løsning. Det ser han på som positivt for alle parter.

Vilje til voldgift

– Det tredje alternativet er voldgift. Det er tingen hvis du har en tvist som du gjerne vil ha en bindende avgjørelse av fort og effektivt.

Også voldgiftforhandlinger kan gjennomføres elektronisk.

– Vi har fått systemer for det hvor du kan sitte på ditt eget kontor og få følelsen av at du er i en rettsal, sier han.

Han tror det vil bli en betydelig økning av voldgiftssaker i tiden som kommer.

– Vi har ikke merket den ennå, men det er fordi det er en viss treghet i systemet. Rettsmegling kan du planlegge en uke i forveien, mens voldgift tar lengre tid. Jeg vil tro at de som har tvister som ikke lar seg løse ved rettsmegling eller direkte forhandlinger, vil gå for voldgift hvis de skal ha en løsning på tvisten raskt, sier han.

Det pågår diskusjoner i det Haaskjold omtaler som det sentrale voldgiftsmiljøet i Norge.

– Der forventer vi at vi vil se en merkbar økning i månedene som kommer, sier han.

Venter ikke økning

Men ikke alle er enige i det.

– En slik umiddelbar effekt tror vi ikke

ANE VILNES: Advokat i Wikborg Rein. FOTO: ERIK BURÅS

JO ØRJASÆTER: Senioradvokat i Wikborg Rein. FOTO: ERIK BURÅS

er sannsynlig, sier Wikborg Rein-partner og lærebokforfatter Ola Ø. Nisja.

Ifølge ham skjer det svært sjelden at en sak som først ligger for domstolene, blir gjort om til en voldgiftssak.

– Selv om oppnevningssprosessen av voldgiftsdommere kan være enkel og effektiv, er det også jevnlig eksempler på at dette trekker ut. Noen ganger må man til og med bruke domstolene for å få oppnevnt en voldgiftsdommer på vegne av motparten, sier Ane Vilnes.

Hun er fast advokat hos Wikborg Rein, med tvisteløsning som spesialfelt.

Vilnes konstaterer at det ikke er uvanlig at viljen til forlik øker etter hvert som tiden går og partene får saken litt mer på avstand. Den økonomiske usikkerheten som følge av coronaviruset gjør at hun ikke ser bort fra at en del saksøkere vil foretrekke en rask løsning, fremfor en lengre prosess i retten.

Lengre tid

– Både voldgiftssaker og saker for domstolene har blitt utsatt i coronaperioden. Parter som nå vurderer å sette i gang rettslige prosesser, må regne med at det vil kunne ta lengre tid enn normalt, sier senioradvokat Jo Ørjasæter.

Han er kollega av Vilnes i Wikborg Rein.

TROR VEKSTEN UTEBLIR: Partner Ola Ø. Nisja i Wikborg Rein tror ikke en umiddelbar økning i voldgiftssaker er

Hun legger også vekt på de nye mulighetene for å gjøre mer digitalt.

– Vi ser at de store voldgiftsinstituttene tilpasser seg raskt. Det settes opp gode tilbud for å gjennomføre prosesser digitalt og erfaringene er gode, sier hun.

Hun forteller om gode erfaringer.

– Domstolene gjør det samme, sier Ørjasæter.

– Dette er utvilsomt en spennende utvikling som kommer til å være med oss også etter Covid-19, sier Ola Ø. Nisja.

Digitale dommere

Tingrettsdommer og «Dommerpodden»-redaktør Ragnar Lindefjeld forteller også om gode erfaringer med digital rettsmegling.

– Hos oss, som hos alle andre, tror jeg at dette kanskje er den store inngangsporten til virkelig å ta i bruk fjernteknologi, sier han.

Lindfjeld er dommer i Oslo, og han underviser og veileder i rettsmegling.

– Vi har megling live i huset, men det er litt begrensninger nå. Det er noen saker hvor det er en stor fordel å samle partene her, men det er ikke noen automatikk lenger.

Nå stiller han spørsmålet om man kan klare dette like godt med fjernmøte.

– Før coronaen brøt ut, var ikke det et spørsmål som ble stilt.

Oslo tinghus har teknisk infrastruktur og løsninger som gjør at man kan ha separate møter med den ene parten, slik at megleren veksler mellom partene.

– Det har fungert over all forventning, sier Lindfjeld.

Fornøyde advokater

Advokatene melder også tilbake at de er fornøyde. Oslo tingrett har utført en liten

sannsynlig, fordi saker som allerede er anlagt for de offentlige domstolene mest sannsynlig vil bli gjennomført der. FOTO: HAKON SÆBØ

spørreundersøkelse etter flere uker med mange rettsmeglinger.

– Advokatene synes det har fungert bra, og flere synes det fungerer bedre enn ventet. De påpeker også at video er langt bedre enn alternativet, som er utsettelse eller i verste fall at det ikke blir noen meglings, sier Lindefjeld.

Han regner med at tilbudet kommer til å bli enda bedre i takt med at meglerne får mer erfaring med denne måten å gjøre det på.

Advokatene forteller at i de sakene der partene ikke klarte å bli enige, har det ikke noe med formatet – altså den digitale løsningen – å gjøre.

Lindfjeld regner likevel med at det er noen saker som har større muligheter for å bli løst når folk møter hverandre ansikt til ansikt. Han nevner store, kompliserte saker med mange parter og gjerne behov for tolk – og mer private konflikter som

er betente også følelsesmessig.

Oslo tingrett har ingen tall ennå om flere velger meglings, direkte forhandlinger eller voldgift på grunn av coronavirkningene.

– Spørsmålet er om situasjonen gjør at partene blir mer kreative eller får mindre appetitt for å drive prosess. Det vet vi ikke ennå. Men det er to hensyn som taler for det, sier Lindefjeld.

Det ene er at i en usikker verden vil man spare utgifter. Å forlike saker reduserer risikoen og kutter kostnader. Det andre begrunnelsen er mer av det myke slaget.

– Når verden er som den er, får vi anledning til å justere litt på prioriteringer og fokusere litt på det som virkelig betyr noe. Kanskje kan det føre til mer lyst til å løse konflikter i minnelighet i stedet for å låse seg i juridiske posisjoner, sier Lindefjeld.

KPMG Law

Advokatfirma

Topplassering til KPMG Law Advokatfirma AS!

Vi er stolte over at våre klienter og konkurrenter har kåret KPMG Law som Tier 1 innen skatt og avgift.

Legal500 er et av verdens største rangeringsbyråer av juridiske tjenester, som baserer sine resultater på dybdeintervjuer.

Vi tilbyr tjenester blant annet innen:

- Nasjonal og internasjonal bedriftsbeskatning
- Internprising
- Merverdiavgift, toll og særavgifter
- Offentlig anskaffelser
- Internasjonale arbeidsforhold
- Nasjonal og internasjonal personbeskatning
- Transaksjoner og reorganiseringer
- Tvisteløsning og prosedyre
- SAF-T og teknologiløsninger

Vi befester vår posisjon som ledende på skatt og avgift i Norge, rangeres på fast eiendom og flere partnere fremheves, også innenfor Leading Individuals og Next Generation Partners.

Vi vil fortsette å gi våre kunder den beste kundeopplevelsen med robuste løsninger og god forretningsforståelse.

